

ՎԱԶԳԵՆ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ. ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԶԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ԴԱՇԻՆՔԸ ՎԱՆՃԱՆԿԵՉ

Նա խիստ քաջասքար քնու-
բազրեց երկրի ֆաղափական եւ
մտեսական իրավիճակը: Պրն. Մա-
նուկյանի կարծիքով, արվա ընթաց-
ում, չնայած արտաքին որոշ սեղա-
ւորման, վիճակը վատթարացել է,
մասնավորապես, արդյունաբերու-
թյան, գյուղատնտեսության մեջ եւ
նույնիսկ անտեսի ոլորտում, ուր վեր-
ջերս ընդունված փոփոխությունները
կհանգեցնեն մեկ-երկու անտեսա-
կան մոնոպոլիաների ստեղծման:

Իր էությունը Վ. Մանուկյանը հա-
ռուկ ուժադրություն դարձրեց դարա-
բաշխման արժանի խղիւղների գնա-
կանում, որոնք ներկայիս իշխա-
նությունների կառավարման օրոք
մեծ փոփոխություններ կրեցին:
Մասնավորապես, նրա խոսքերով,
մեծ շեղումներ կատարվեցին աշ-
խարհում տեղի ունեցող գործընթաց-
ներում հայ ժողովրդի դերակատարու-
թյան գնահատականի մեջ: Այսպես,
ակնկալներն, այդ թվում նաեւ Հրան

Մաթեոսյանի կողմից, ֆարոգվում է
այն գաղափարը, որ հայ ժողովուրդը
ցաս սովորական ժողովուրդ է: Նման
մոտեցումը, որն. Մանուկյանի խոս-
քերով, հայ ժողովրդին զրկում է զար-
գացման հեռանկարներից եւ միա-
ժամանակ իշխանություններին ա-
զատում քաղաքակրթական խնդիրների լուծ-
ման լուրջ պատասխանատվությունից:
Բացի այդ, խախտվել է դարաբա-
նայան արժանի հիմնական
սկզբունքներից եւս մեկը՝ ժողովուրդը
դեմ է միայն իր վրա հայտը դնի, իսկ
ներկայումս Հայաստանի ժողովուրդը
իր առաջին հաճախ կատարում է Հա-
մաշխարհային քանակի եւ ուրիշների
խորհուրդների հետ:

Այդ սկզբունքները մեծ նշանա-
կություն ունեն, Վ. Մանուկյանի
խոսքերով, քանի որ ամենասկզբից
դրանք դարձան անկախ պետության
ֆաղափականության, այդ թվում եւ
արտաքին ֆաղափականության հիմ-
նարար սկզբունքները: Ինչ վերաբե-

րում է վերջինին, առաջ ԱԺՄ առաջ-
նորդը այն քննադատեց իրեն ծույլ եւ
հայտարարեց, որ հայկական արտա-
քին ֆաղափականությունը իր բոլոր
հնարավորությունները չի օգտագոր-
ծում՝ առաջին հերթին դարաբաշխման
խնդրի լուծման գործում:

«Ես Ղարաբաղի անկախության
հարցը կդնեմ 1992-93թթ., երբ Զեյ-
թազարի, Ֆիզուլու եւ Ադրբեյջանի գրա-
վումից հետո ջարդվել էր ադրբեյջա-
նական քանակի ողնաճարը, Ադրբե-
ջանում խուճաղ էր, իսկ միջազգա-
յին ուժերը դեռ չէին միավորվել: Ես
զսնում եմ, որ այդ լարված դրսիս
կարելի էր փորձել հարցը լուծել
նման ձևով: Մակայն այն ժամա-
նակ այդ խնդիրը չլուծվեց եւ մենք
նոր փուլ մտանք, երբ նրա լուծման
հարցում առաջին դրան մղվեց ամ-
բողջ հայության միավորման գաղա-
փարը: Իսկ դրա փոխարեն արգելվեց
Դաւենակցության գործունեությունը,
սկսվեցին մանր խաղեր Սփյուռքի
նկատմամբ, ինչը թուլացրեց մեզ:
Ցանկացած միջազգային ճնշման
դեմքում մենք չենք կարող զիջել ԼՂՀ
անկախության հարցում», - հայտա-
րարեց Վ. Մանուկյանը: Նա նեցը
ԼՂՀ եւ Ադրբեյջանի միջեւ ուղղակի
քանակցությունների անհրաժեշտու-
թյունը:

Ի պատասխան Ազգային համա-
ձայնության դաշինքի նկատմամբ իր
վերաբերմունքի վերաբերյալ հարցին՝
Վ. Մանուկյանը նեցը, որ դաշինքի
ստեղծումն իրեն չարդարացրեց: Դա-
շինքը «մեռավ», քայքայ դա չի նշա-
նակում, որ կուսակցությունները կե-
րածարվեն իրենց նույնակներից:
Նա նկատեց, որ կարունակվի հա-
մագործակցությունը այն կուսակ-
ցությունների հետ, որոնք համամիտ են
ԱԺՄ մոտեցումներին: Ն Տ